

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره «مهارت های پرستاری»

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل		تعداد واحد: ۳ (۲ واحد نظری + ۱ واحد عملی)
گروه هدف: دانشجویان هوشبری		پیش نیاز درس: ندارد
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: هوشبری..		شماره درس: ۱۶۲۰۴۹
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: سحر علی‌زاده	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: هوشبری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، بیمارستان نمازی، دانشکده پرستاری مامائی حضرت فاطمه(س) - ایمیل: saharalizadeh@sums.ac.ir - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۷ - ساعات دسترسی به استاد دوشنبه و سه شنبه ساعت ۱۳-۱۵		

اطلاعات استاد همکار درس		
نام و نام خانوادگی: سمیرا محمودی	مرتبه علمی: مربی	گروه آموزشی: هوشبری
اطلاعات تماس:		
- نشانی محل کار: شیراز، میدان نمازی، بیمارستان نمازی، دانشکده پرستاری مامائی حضرت فاطمه (س). - ایمیل: - تلفن محل کار: ۰۷۱۳۶۴۷۴۲۵۴ داخلی ۱۴۷ - ساعات دسترسی به استاد: سه شنبه ساعت ۱۳-۱۵		

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)

در این درس دانشجویان ضمن فراگیری مفاهیم کلی سلامت و بیماری، نیازهای اساسی انسان و حقوق بیمار، با اصول اولیه مراقبت از بیمار در بخش و ساختار، مقررات و اصول اولیه کار در اتاق عمل و اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون آشنا شده، چگونگی پذیرش بیمار در بخش، آماده‌سازی و انتقال وی به اتاق عمل و اصول عمومی مراقبت از بیمار را فرا میگیرد.

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر میباشد:

۱. تعریف سلامتی و بهبودی، نیازهای اساسی انسان، ارتباطات و اصول آن، حقوق بیمار
۲. علائم حیاتی: مفاهیم پایه و مروری بر فیزیولوژی و عوامل تأثیرگذار بر روی آنها، وسایل و تجهیزات، انواع روش‌های کنترل و اندازه‌گیری و خطاهای اندازه‌گیری
۳. تعریف دارو، اصول اولیه دارودرمانی و نحوه محاسبات، نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط با دستورات دارویی
۴. آماده‌سازی و استفاده از داروهای تزریقی (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی)
۵. روش‌های برقراری راه وریدی، وسایل و تجهیزات مربوطه و محاسبه سرعت تزریق و تنظیم غلظت محلول‌های تزریقی
۶. پرونده بیمار و اصول ثبت گزارش، بخش‌های بستری و اصول اولیه کار در آنها، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل، مراحل بستری و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی
۸. تاریخچه اتاق عمل، فضای فیزیکی و قوانین و مقررات، وسایل و تجهیزات اتاق عمل و استانداردها
۹. تیم جراحی و بیهوشی، اصول روابط حرفه‌ای، رفتار حرفه‌ای و کار گروهی و شرح وظایف کارشناس هوشبری
۹. سونداز معده و مثانه
۱۰. شیوه استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل، روش‌های نگهداری و اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون در اتاق عمل
۱۱. اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی (آسیب‌های فیزیکی و بیماری‌های عفونی)
۱۲. آشنایی کلی با انواع و طبقه‌بندی اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه
۱۳. انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس و حمل بیمار، تغییر وضعیت دادن بیمار بر روی تخت و نکات ایمنی
۱۵. انواع پانسمان و اصول آن
۱۶. آشنایی با قوانین بخش ریکاوری
۱۷. تمرین مطالب تدریس شده در واحد نظری در اتاق مهارت‌های بالینی

اهداف درس**هدف کلی:**

آشنایی با مفاهیم اولیه و برخی از مهارت‌های اولیه پرستاری از بیمار و آشنایی با ساختار و مقررات اتاق عمل

اهداف اختصاصی**اهداف شناختی**

- (۱) دانشجوی قادر باشد تعریف سلامتی و بهبودی، نیازهای اساسی انسان، ارتباطات و اصول آن، مهارت‌های ارتباطی با بیمار، حقوق بیمار و توجهات روحی و روانی از بیمار را بیان نماید.
- (۲) دانشجوی قادر باشد اصطلاحات علائم حیاتی: مفاهیم پایه و مروری بر فیزیولوژی و عوامل تأثیرگذار بر روی آنها، وسایل و تجهیزات، انواع روش‌های کنترل و اندازه‌گیری و خطاهای اندازه‌گیری را تعریف و بیان کند.
- (۳) دانشجوی بتواند دارو، اصول اولیه دارودرمانی و نحوه محاسبات، نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط با دستورات دارویی را تعریف و بیان کند.

- ۴) دانشجو قادر باشد نحوه آماده‌سازی و استفاده از داروهای تزریقی (عضلانی، داخل وریدی، زیرجلدی و داخل جلدی) را بیان کند.
- ۵) دانشجو بتواند بخش‌های بستری و اصول اولیه کار در آنها، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل، مراحل بستری و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی را نام ببرد.
- ۶) دانشجو بتواند وسایل موردنیاز و مراحل سونداژ معده و مثانه را نام ببرد.
- ۷) دانشجو بتواند تاریخچه اتاق عمل، فضای فیزیکی، قوانین و مقررات، وسایل و تجهیزات اتاق عمل، استانداردها و اصول ایمنی و حفاظتی کار را توضیح دهد.
- ۸) دانشجو بتواند وظایف تیم جراحی و بیهوشی، اصول روابط حرفه‌ای، رفتار حرفه‌ای و کار گروهی را بیان کند.
- ۹) دانشجو قادر باشد شیوه استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل، روش‌های بسته‌بندی، نگهداری و استفاده از وسایل استریل، اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون در اتاق عمل را بیان کند.
- ۱۰) دانشجو قادر باشد انواع و طبقه‌بندی اعمال جراحی و اصطلاحات مربوطه را بیان کند.
- ۱۱) دانشجو قادر باشد انواع پانسمان و اصول آن را بیان کند.
- ۱۲) دانشجو قادر باشد انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس و حمل بیمار، تغییر وضعیت دادن بیمار بر روی تخت و نکات ایمنی را توضیح دهد.
- ۱۳) دانشجو قادر باشد مطالب تدریس شده در واحد نظری را در اتاق مهارت‌های بالینی تمرین و انجام دهد.

اهداف مهارتی

- ۱) دانشجو توانایی کنترل و اندازه‌گیری علائم حیاتی را کسب کند و علت تغییرات آن را بداند.
- ۲) دانشجو توانایی آماده‌سازی دارو و انجام انواع تزریق را کسب کند.
- ۳) دانشجو قادر باشد گزارش کامل و صحیحی از بیمار را ثبت کند.
- ۴) دانشجو قادر باشد سونداژ معده و مثانه را برای بیمار انجام دهد.
- ۵) دانشجو توانایی پوشیدن گان و دستکش به روش استریل را کسب کند.
- ۶) دانشجو توانایی انجام انواع پانسمان‌ها را بدست آورد.
- ۷) دانشجو توانایی وضعیت دادن به بیمار بر روی تخت با حفظ نکات ایمنی را بدست آورد.
- ۸) دانشجو قادر باشد با همکاری سایر اعضای تیم جراحی بیمار را به طور صحیح جا به جا کند.

اهداف نگرشی

- ۱) دانشجو به نیازهای بیمار اهمیت دهد.
- ۲) دانشجو به فراگیری و استفاده درست از مهارت‌های ارتباطی اهمیت دهد.
- ۳) دانشجو در مراحل آماده‌سازی و تزریق داروها احساس مسئولیت داشته باشد.
- ۴) دانشجو به موارد موجود در پرونده بیمار و ثبت دقیق گزارش اهمیت دهد.
- ۵) دانشجو در پذیرش و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی حس مسئولیت لازم داشته باشد.
- ۶) دانشجو به انجام درست سونداژ مثانه و معده اهمیت دهد.
- ۷) در دانشجو جهت رعایت استریلیتی و حفظ آن احساس مسئولیت ایجاد شود.
- ۸) دانشجو در برابر بیمار در زمان تغییر وضعیت بیمار و انتقال از تخت به برانکارد و برعکس حس مسئولیت و دلسوزی داشته باشد.
- ۹) دانشجو به انجام صحیح وظایف کارشناس هوشبری اهمیت دهد.

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی:

این درس به شیوه تدریس گروهی (small group) و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی Blended Learning ارائه میشود. در شرایط عادی حدود ۸۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۲۰ درصد با استفاده از شیوه‌های الکترونیکی ارائه می‌شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری نوید، تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، خودآزمونها). در صورت نیاز کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمونها و تکالیف و ... بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید ارائه میشود

روش تدریس حضوری

پرسش و پاسخ، سخنرانی، بحث و تبادل نظر گروهی، کلاس وارونه، small group، استفاده از مقالات و پژوهش‌های روز دنیا، برگزاری امتحانات کوتاه بعد از هر جلسه کلاسی، استفاده از اسلاید و نمایش فیلم و تصاویر مرتبط، تمرین عملی و ارائه کنفرانس‌های کلاسی توسط دانشجویان تحت نظارت و همراه با بازخورد استاد.

روش تدریس الکترونیکی

به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت‌های یادگیری، تالار گفتگو و خودآزمون.

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

۱. *Berry and Kohn's. Operating Room technique. Elsevier. Latest Ed.*
۲. *Brunner, Lillian and Suddarth, Doris. Textbook of Medical-Surgical Nursing. Lippincott Company. Latest Ed.*
۳. *Kozier, Barbara; & et al. Fundamentals of Nursing. Adison-Weseley. Latest Ed.*

منابع آموزشی کمکی

- مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل نوشته رویا اکبرزاده

تجهیزات و امکانات آموزشی

- مولاژ و مانکن
- اسلاید پروکتور
- ویدئو پروژکتور و کامپیوتر
- وایت بورد
- دسترسی به سامانه نوید و کلاس مجازی

نوع ارزشیابی	شیوه ارزشیابی دانشجو	نمره
ارزشیابی تکوینی (میان دوره)	• مشارکت فعال در بحث و گفتگو، انجام فعالیت‌های یادگیری و امتحان کلاسی	۲
	• آزمون میان‌ترم نظری	۷
	• حضور و غیاب کلاسی	۱
ارزشیابی پایانی (پایان دوره)	• آزمون پایان‌ترم نظری	۱۰
	• آزمون آسپی	۲
جمع کل		۲۰

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به لینکی که با همین عنوان در سایت دانشکده قرار داده شده است مراجعه فرمایید.

گروه هدف: دانشجویان هوشبری			سال ورودی:	زمان ارائه درس: نیمسال اول		
روز	تاریخ	ساعت	عنوان جلسات	استاد	مکان	روش ارائه / رسانه
۱	طبق برنامه اداره کل آموزش		شرح وظایف کارشناس هوشبری/ تعریف سلامت و بهبودی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۲	طبق برنامه اداره کل آموزش		پرونده بیمار و اصول ثبت گزارش،	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۳	طبق برنامه اداره کل آموزش		تاریخچه ، فضای فیزیکی و قوانین و مقررات اتاق عمل، اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، بحث و تبادل
۴	طبق برنامه اداره کل آموزش		علائم حیاتی ۱	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	بحث و تبادل، small group
۵	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی علائم حیاتی ۱، اتاق فن پرستاری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۶	طبق برنامه اداره کل آموزش		علائم حیاتی ۲	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	بحث و تبادل، small group
۷	طبق برنامه اداره کل آموزش		تعریف دارو، اصول اولیه دارو درمانی، نحوه محاسبات دارویی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ
۸	طبق برنامه اداره کل آموزش		آماده سازی دارو و انواع روش تزریق عضلانی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۹	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی آماده سازی دارو و انواع روش های تزریق، اتاق فن پرستاری	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۱۰	طبق برنامه اداره کل آموزش		اصول استریلیزاسیون در اتاق عمل و وسایل حفاظت فردی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ/ فیلم
۱۱	طبق برنامه اداره کل آموزش		عملی علائم حیاتی ۲، اتاق فن پرستاری	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۱۲	طبق برنامه اداره کل آموزش		میانترم	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	
۱۳	طبق برنامه اداره کل آموزش		روش های برقراری راه وریدی ۱	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	کلاس وارونه، پرسش و پاسخ/ فیلم آموزشی
۱۴	طبق برنامه اداره کل آموزش		روش های برقراری راه وریدی و تنظیم سرعت محلول ها ۲	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ/ فیلم
۱۵	طبق برنامه اداره کل آموزش		آشنایی با وسایل و تجهیزات، اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	با استفاده از تجهیزات
۱۶	طبق برنامه اداره کل آموزش		انتقال بیمار از تخت به برانکارد و حمل بیمار، و نکات ایمنی	خانم محمودی	دانشکده پرستاری	پرسش و پاسخ/ فیلم آموزشی
۱۷	طبق برنامه اداره کل آموزش		طبقه بندی و انواع اعمال جراحی	خانم علی زاده	دانشکده پرستاری	سخنرانی، پرسش و پاسخ

با استفاده از تجهیزات	دانشکده پرستاری	خانم علی زاده	عملی تزریق وریدی، اتاق فن پرستاری	طبق برنامه اداره کل آموزش	۱۸
سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشکده پرستاری	خانم محمودی	سونداژ معده و مثانه	طبق برنامه اداره کل آموزش	۱۹
با استفاده از تجهیزات	دانشکده پرستاری	خانم محمودی	عملی سونداژ معده، اتاق فن پرستاری	طبق برنامه اداره کل آموزش	۲۰
سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشکده پرستاری	خانم محمودی	انواع پانسمان و اصول آن	طبق برنامه اداره کل آموزش	۲۱
با استفاده از تجهیزات	دانشکده پرستاری	خانم محمودی	عملی وسایل حفاظت فردی و پانسمان اتاق فن پرستاری	طبق برنامه اداره کل آموزش	۲۲
کلاس وارونه، پرسش و پاسخ	دانشکده پرستاری	خانم علی زاده	آشنایی با اصول و قوانین بخش ریکاوری	طبق برنامه اداره کل آموزش	۲۳
		خانم علی زاده	پایانترم	طبق برنامه اداره کل آموزش	۲۴